

Bc. Eva Hrobská

Terminativní slovesné perifráze rezultativní ve španělštině a portugalštině
(posudek vedoucího diplomové práce)

Předkládaná diplomová práce je věnována terminativním slovesným perifrázím rezultativním ve španělštině a portugalštině, což není neobvyklé téma. Pozoruhodné ale je, že autorka pracuje s češtinou jako s referenčním (a tedy již třetím) jazykem, a to především proto, že k analýzám využívá metodologie paralelních korpusů, jež jí umožňují dříve nemyslitelná kvantitativní pozorování.

Výklad je přehledný a logický a tomu odpovídá i struktura práce. Druhá kapitola (první uvádí do problematiky) je věnována obecné charakteristice slovesných perifrází. Autorka je v souladu s *Mluvnici současné španělštiny* chápe jako výrazový prostředek povahy slovesného děje, takže nejprve charakterizuje tuto kategorii obecně a pak definuje roli terminativních a rezultativních perifrází při jejím vyjadřování, a to i s přihlédnutím v češtině. Charakteristika rezultativních perifrází ve španělštině a v portugalštině je námětem třetí a čtvrté kapitoly, pátá kapitola pak perifráze v obou jazycích srovnání z hlediska terminologického a funkčního. Hlavní osobní přínos autorky je obsažen v šesté kapitole, obsahující korpusovou analýzu. Nejdůležitější závěry práce jsou pak shrnuty v závěrečné sedmé kapitole.

V hodnocení práce se pokusím oddělit obsahovou a metodologickou stránku.

Pokud jde o obsah, klíčová je hned úvodní autorčina volba: přijetím koncepce představené ve zmiňované *Mluvnici současné španělštiny* je dána i celá řada dalších dílčích rozhodnutí. Interpretací role a funkce slovesných perifrází v slovesném systému je v hispanistické a portugalistické literatuře celá řada a jistě by je bylo možné komentovat podrobněji, než činí autorka, je nicméně zřejmé, že pro následnou analýzu je nevhodné kombinovat více různorodých přístupů. I srovnání situace s češtinou by mohlo být podrobnější, nicméně zdá se mi, že je řečeno vše podstatné a že vzhledem k rozsahu práce jsou tyto kapitoly velikostí přiměřené. K výkladu jednotlivých teoretických témat nemám výhrady.

Z metodologického hlediska je práce dalším z řady testů relativně nové metodologie paralelních korpusů, konkrétně korpusu *InterCorp*. Autorka s korpusem pracuje náležitě, je schopna identifikovat úskalí metody a operativně přijmout vhodná náhradní řešení. Nejproblematictější část jejího postupu spatřuji v tom, že pracuje s celou španělskou a celou portugalskou částí *InterCorpu*, což logicky vytváří metodologickou potíž, protože jsou srovnávány texty, které nejsou ve vztahu originál – překlad (oba byly např. přeloženy z třetího jazyka). Metodologicky čistším řešením by byly dvojjazyčné korpusy složené z přímých překladů, ty by ale zase byly – zejména v případě portugalštiny – malé. Znamená to, že autorka volila ze dvou ne zcela ideálních řešení. Důsledkem zvoleného řešení je skutečnost, že typologii protějšků musíme brát s rezervou, protože nemusí jít o přímé překlady. Tento nedostatek je ale třeba chápat v kontextu výše uvedené nesnadné volby.

Autorka si je vědoma toho, že alternativní možností, jak dokumentovat část konstrukcí, které ji zajímají, je použití jednojazyčných korpusů. Jednojazyčné analýzy jsou v práci obsaženy také, nicméně větší využití tohoto typu korpusů brání nepříliš rozvinuté vyhledávací nástroje.

Jednotlivé dílčí analýzy jsou zpracovány náležitě a ani proti autorčiným doplňujícím komentářům nelze mít obecné výhrady. Jako u každé analýzy tohoto typu lze u jednotlivostí nesouhlasit (uvedme např. problematické hodnocení konstrukce *llevar puesto*), tyto detaily však podle mého soudu neovlivňují dobrou úroveň materiálového rozboru.

Poučeného čtenáře snad může zklamat skutečnost, že výsledky materiálové analýzy nepřekvapí, že takřka stoprocentně odpovídají očekávaní. To ale pochopitelně nelze vnímat jako nedostatek diplomové práce – tu lze chápat jako materiálové doložení obecně přijímaných předpokladů.

Celkově soudím, že jde o solidní materiálově založenou práci, která sice nepřekvapí neočekávanými výsledky, ale po formální, metodologické i obsahové stránce odpovídá požadavkům kladeným na diplomovou práci a neobsahuje závažnější nedostatky. Proto navrhuji hodnocení *výborně*.

V Praze dne 20. 1. 2017

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.